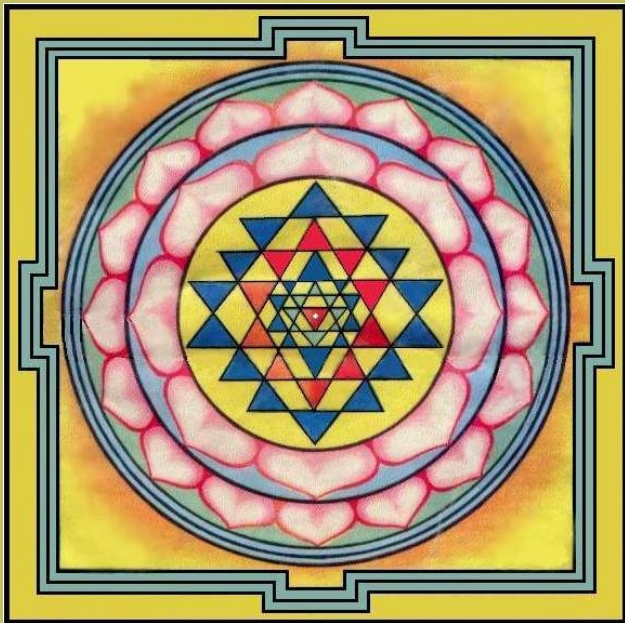

ശ്രീലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

(മലയാളം യുണികോഡ്)

ശ്രീലളിതാ
സഹസ്രനാമസ്തോത്രം

Courtesy: <http://sanskritdocuments.org>

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

ന്യാസം

അസ്യ ശ്രീലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രമാലാമന്ത്രസ്യ
വശിന്യാദിവാഗ്ദേവതാ ഋഷയഃ
അനുഷ്ടുപ് ചരന്ദഃ
ശ്രീലളിതാപരമേശ്വരീ ദേവതാ
ശ്രീമദ്വാഗ്ദേവകുടേതി ബീജം
മധ്യകുടേതി ശക്തിഃ
ശക്തികുടേതി കീലകം
ശ്രീലളിതാമഹാത്രിപുരസുന്ദരീപ്രസാദസിദ്ധിദാതാ
ചിന്തിതഫലാവാപ്ത്യർഥേ ജപേ വിനിയോഗഃ

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

ധ്യാനം

ഓം

സിന്ധുരാരുണവിഗ്രഹാം ത്രിണയനാം
മാണിക്യമൗലിസ്ഫുരത്
താരാനായകശേഖരാം സ്മിതമുഖീ-
മാപീനവക്ഷോരുഹാം
പാണിദ്യാമളിപൂർണരത്നചഷകം
രക്തോത്പലം ബിഭ്രതീം
സൗമ്യാം രത്നഘടസ്ഥരക്തചരണാം
ധ്യായേത് പരാമംബികാം

അരുണാം കരുണാതരംഗിതാക്ഷീം
ധൃതപാശാങ്കുശപുഷ്പബാണചാപാം
അണിമാദിഭിരാവൃതാം മയുഖൈ-
രഹമിത്യേവ വിഭാവയേ ഭവാനീം

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

ധ്യായേത് പദ്മാസനസ്ഥാം വികസിതവദനാം
പദ്മപത്രായതാക്ഷീം
ഹേമാഭാം പീതവസ്ത്രാം കരകലിതലസത്
ഹേമപദ്മാം വരാംഗീം
സർവാലങ്കാരയുക്താം സതതമഭയദാം
ഭക്തനന്ദ്രാം ഭവാനീം
ശ്രീവിദ്യാം ശാന്തമൂർതിം സകലസുരനുതാം
സർവസമ്പത്പ്രദാത്രീം

സകുകുമാ വിലേപനാമലികചുംബികസ്തുരികാം
സമന്ദഹസിതേക്ഷണാം സശരചാപപാശാങ്കുശാം
അശേഷജനമോഹിനീം അരുണമാല്യഭൂഷാംബരാം
ജപാകുസുമഭാസുരാം ജപവിധൗ സ്മരേദംബികാം

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

അഥ ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

ശ്രീമാതാ ശ്രീമഹാരാജ്ഞി ശ്രീമത്സിംഹാസനേശ്വരി
ചിദഗ്നി കണ്യ സംഭൂതാ ദേവകായു സമുദ്യതാ
ഉദ്യദ്ഭാനു സഹസ്രാഭാ ചതുബ്രാദഹു സമന്വിതാ
രാഗസ്വരൂപ പാശാഡ്യാ ക്രോധാകാരാങ്കശോജ്ജ്വലാ
മനോരൂപേക്ഷു കോദണ്ഡാ പഞ്ചതന്മാത്ര സായകാ
നിജാരുണ പ്രഭാപുര മജ്ജദ്ബ്രഹ്മാണയ മണ്ഡലാ
ചമ്പകാശോക പുന്നാഗ സൗഗന്ധിക ലസൽകചാ
കുരുവിന്ദമണി ശ്രേണീ കനൽകോടീര മണ്ഡിതാ
അഷ്ടമീചന്ദ്ര വിദ്രാജദളിക സ്ഥല ശോഭിതാ
മുഖചന്ദ്ര കലങ്കാഭ മൃഗനാഭി വിശേഷകാ
വദനസ്മര മാംഗല്യ ഗൃഹതോരണ ചില്ലികാ
വക്ത്രലക്ഷ്മീ പരീവാഹ ചലന്മീനാഭ ലോചനാ

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

നവചമ്പക പുഷ്പാഭ നാസാദണ്ഡ വിരാജിതാ
താരാകാന്തി തിരസ്കാരി നാസാഭരണ ഭാസുരാ
കദമ്ബമഞ്ജരീ ക്ലൃപ്ത കണ്ഠ പുര മനോഹരാ
താടക യുഗളീഭൂത തപനോദ്ധൃപ മണ്ഡലാ
പദ്മരാഗ ശിലാദശ്രൂപരിഭാവി കപോലഭൂഃ
നവവിദ്രുമ ബിംബശ്രീ നൃക്കാരി രദനച്ചൂദാ¹
ശുദ്ധ വിദ്യാങ്കരാകാര ദ്വിജപക്തി ദ്വയോജ്ജ്വലാ
കപ്രദര വീടികാമോദ സമാകശ്ചിഃ ദിഗന്തരാ
നിജ സല്ലാപ² മാധുയ്യ വിനിദ്രിത്സി ത കച്ചൂപീ
മന്ദസ്മിത പ്രഭാപുര മജ്ജത്കാമേശ മാനസാ
അനാകലിത സാദൃശ്യ ചിബുകശ്രീ³ വിരാജിതാ

---

¹ ദശനച്ചൂദാ (പാഠഭേദം)

² നിജ സംലാപ (പാഠഭേദം)

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

കാമേശ ബദ്ധ മാംഗല്യ സൂത്ര ശോഭിത കന്ധരാ
കനകാംഗദ കേയൂര കമനീയ ഭുജാനിതാ
രതന്ദ്രൈവേയ ചിന്താക ലോല മുക്താ ഫലാനിതാ
കാമേശ്വര പ്രേമരത മണി പ്രതിപണ സ്തനീ
നാഭ്യാലവാല രോമാളീ ലതാ ഫല കുചദ്വയീ
ലക്ഷ്യരോമ ലതാധാരതാ സമുന്ദേയ മധ്യമാ
സ്തനഭാര ദലന്മധ്യ പട്ടബന്ധ വലിത്രയാ
അരുണാരുണ കൌസുംഭ വസ്ത്ര ഭാസ്വത് കടീതടീ
രത കിങ്കിണികാ രമ്യ രശനാ ദാമ ഭൂഷിതാ
കാമേശ ജ്ഞാത സൌഭാഗ്യ മാദ്യുവോരു ദയാനിതാ
മാണിക്യ മുക്താകാര ജാനദ്വയ വിരാജിതാ
ഇന്ദ്രഗോപ പരിക്ഷിപ്ത സ്മരജ്ഞാഭ ജംഘികാ

---

³ ചുബുകശ്രീ (പാഠഭേദം)

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

ശുഭഗുണാ കൃദോപുഷ്ട ജയിഷ്ഠ പ്രപദാനിതാ
നഖ ദീധിതി സംഹരണ നമജ്ജന തമോമുണാ
പദദ്വയ പ്രഭാജാല പരാക്രത സരോരുഹാ
ശിഞ്ജാന⁴ മണിമഞ്ജീര മണ്ഡിത ശ്രീ പദാംബുജാ
മരാളീ മന്ദഗമനാ മഹാലാവണ്യ ശേഖധിഃ
സമ്പ്രാപരണാനവദ്യാംഗീ സമ്പ്രാദുരണ ഭൂഷിതാ
ശിവ കാമേശ്വരാങ്കസമാ ശിവാ സ്വാധീന വല്ലഭാ
സുമേഠേ മധ്യ ശൃങ്ഗസ്ഥാ ശ്രീമന്നഗര നായികാ
ചിന്താമണി ഗൃഹാന്തസ്ഥാ പഞ്ച ബ്രഹ്മാസന സ്ഥിതാ
മഹാപദ്മാടവീ സംസ്ഥാ കദംബവന വാസിനീ
സുധാസാഗര മധ്യസ്ഥാ കാമാക്ഷീ കാമദായിനീ
ദേവശ്രീരഗണ സംഘാത സ്തുതമാനാത്മ വൈഭവാ

---

⁴ സിഞ്ജാന (പാറുദേവ)

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

ഭണ്യാസുര വയോദ്യുക്ത ശക്തിസേനാ സമന്വിതാ
സമ്പത്കരീ സമാരൂഢ സിന്ധുര വ്രജ സേവിതാ
അശ്യാരൂഢാധിഷ്ഠിതാശ്ച കോടി കോടിഭിരാവൃതാ
ചക്രരാജ രമാരൂഢ സപ്രോായുധ പരിഷ്കൃതാ
ഗേയചക്ര രമാരൂഢ മന്ത്രിണീ പരിസേവിതാ
കിരിചക്ര രമാരൂഢ ഭണ്ഡനാഥാ പുരസ്കൃതാ
ജ്വാലാ മാലിനികാക്ഷിപ്ത വഹ്നിപ്രാകാര മധുഗാ
ഭണ്ഡസൈന്യ വയോദ്യുക്ത ശക്തി വിക്രമ ഹഷ്ടിരതാ
നിത്യം പരാക്രമാടോപ നിരീക്ഷണ സമുത്സുകാ
ഭണ്ഡപുത്ര വയോദ്യുക്ത ബാലാ വിക്രമ നന്ദിതാ
മന്ത്രിണ്യംബാ വിരചിത വിഷംഗ വധ തോഷിതാ
വിശുക്ര പ്രാണഹരണ വാരാഹീ വീയു നന്ദിതാ
കാമേശ്വര മുഖാലോക കല്പിത ശ്രീഗണേശ്വരാ
മഹാഗണേശ നിദ്രിലന്ന വിഘ്നേയത്ര പ്രഹഷ്ടിതാ

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

ഭണ്യാസുരേന്ദ്ര നിമുനക്ത ശസ്ത്ര പ്രത്യസ്ത്ര വഷ്ടിഃണി
കരാംഗുലി നഖോത്പന്ന നാരായണ ദശാക്രതിഃ
മഹാ പാശുപതാസ്ത്രാണി നിദ്രശശ്യാസുര സൈനികാ
കാമേശ്വരാസ്ത്ര നിദ്രനഗ്ധ സഭണ്യാസുര ശൂന്യകാ
ബ്രഹ്മോപേന്ദ്ര മഹേന്ദ്രാദി ദേവ സംസ്കൃത വൈഭവാ
ഹര നേത്രാണി സംദഗ്ധ കാമ സഞ്ജീവനൈഃഷധിഃ
ശ്രീമദ്വാഗ്ഭവ കൂടൈക സ്വരൂപ മുഖ പങ്കജാ
കണ്ഠായഃ കടി പയന്ത്ര മധ്യകൂട സ്വരൂപിണീ
ശക്തി കൂടൈകതാപന്ന കട്യയോഭാഗ ധാരിണീ
മൂല മന്ത്രാത്മികാ മൂലകൂടത്രയ കളേബരാ
കുലാമൃതൈക രസികാ കുലസംകേത പാലിനീ
കുലാംഗനാ കുലാന്തസ്ഥാ കൌളിനീ കുലയോഗിനീ
അകുലാ സമയാന്തസ്ഥാ സമയാചാര തത്പരാ
മൂലാധാരൈക നിലയാ ബ്രഹ്മഗ്രന്ഥി വിഭേദിനീ

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

മണിപുരാന്തരുദിതാ വിഷ്ണുഗ്രന്ഥി വിഭേദിനീ
ആജ്ഞാ ചക്രാന്തരാലസ്ഥാ രുദ്രഗ്രന്ഥി വിഭേദിനീ
സഹസ്രാരാംബുജാരൂഢാ സുധാ സാരാഭിവശ്രിണീ
തഡിലൂതാ സമരചിഃ ഷട്ചക്രോപരി സംസ്ഥിതാ
മഹാസക്തിഃ കണ്ഡലിനീ ബിസതന്തു തനീയസീ
ഭവാനി ഭാവനാഗമ്യ ഭവാരണ്യ കുമാരികാ
ഭദ്രപ്രിയ ഭദ്രമൂർത്തിഭദ്രക്ത സൌഭാഗ്യദായിനീ
ഭക്തിപ്രിയ ഭക്തിഗമ്യ ഭക്തിവശ്യ ഭയാപഹാ
ശാഭവീ ശാരദാരാധ്യ ശബ്രായണീ ശമ്രതദായിനീ
ശാങ്കരീ ശ്രീകരീ സാധി ശരച്ചന്ദ്ര നിഭാനനാ
ശാന്തോദരീ ശാന്തിമതീ നിരാധാരാ നിരഞ്ജനാ
നിലോപാ നിമുനലാ നിത്യ നിരാകാരാ നിരാകലാ
നിശ്ചിണാ നിഷ്കലാ ശാന്താ നിഷ്കാമാ നിരൂപപ്സവാ
നിത്യമുക്താ നിവ്രി കാരാ നിഷ്പഞ്ചാ നിരാശ്രയാ

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

നിത്യശുദ്ധാ നിത്യബുദ്ധാ നിരവദ്യാ നിരന്തരാ
നിഷ്കാരണാ നിഷ്കളങ്കാ നിരുപാധിത്രി രീശ്വരാ
നീരാഗാ രാഗമഥനീ നിമ്ദ്രാ മദനാശിനീ
നിശ്ചിന്താ നിരഹംകാരാ നിമ്രോഹിണീ മോഹനാശിനീ
നിർമ്മമാ മമതാഹന്ത്രി നിഷ്കാപാ പാപനാശിനീ
നിഷ്കോധാ ക്രോധശമനീ നില്പോ ഭാ ലോഭനാശിനീ
നിസ്സംശയാ സംശയഹ്ലീ നിദ്രിവാ ഭവനാശിനീ
നിവ്രി കല്പാ നിരാബാധാ നിദ്രേശദാ ഭേദനാശിനീ
നിത്രാശശാ മൃത്യുമഥനീ നിഷ്കീയാ നിഷ്കരിഗ്രഹാ
നിസ്തുലാ നീലചികരാ നിരപായാ നിരത്യയാ
ദുല്പാഭാ ദുഗ്ഗാമാ ദുഗ്ഗാപ ദുഃഖഹന്ത്രി സുഖപ്രദാ
ദുഷ്ടദൂരാ ദൂരാചാര ശമനീ ദോഷവജ്രി താ
സവ്രഹുജ്ഞാ സാന്ദ്രകരുണാ സമാനാധികവജ്രിതാ
സവ്രഹുശക്തിമയീ സവ്രഹുമംഗലാ സദ്ഗതിപ്രദാ

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

സവ്യേഷിശ്വരീ സവ്യമമയീ സവ്വ്രമന്ത്ര സ്വരൂപിണീ
സവ്യേയന്ത്രാത്മികാ സവ്യവ തന്ത്രരൂപാ മനോന്മനീ
മാഹേശ്വരീ മഹാദേവീ മഹാലക്ഷ്മീമൃഗവധപ്രിയ
മഹാരൂപാ മഹാപൂജ്യാ മഹാപാതക നാശിനീ
മഹായാ മഹാസത്യാ മഹാശക്തിമുനഹാരതിഃ
മഹാഭോഗാ മഹേശ്വര്യ മഹാവീര്യ മഹാബലാ
മഹാബുദ്ധിമഹാസിദ്ധിമുബഹായോഗേശ്വരേശ്വരീ
മഹാതന്ത്രാ മഹാമന്ത്രാ മഹായന്ത്രാ മഹാസനാ
മഹായാഗ ക്രമാരാധ്യാ മഹാഭൈരവ പൂജിതാ
മഹേശ്വര മഹാകല്പ മഹാതാണ്ഡവ സാക്ഷിണീ
മഹാകാമേശ മഹിഷീ മഹാത്രിപുര സുന്ദരീ
ചതുഃഷഷ്ട്യപചാരാധ്യാ ചതുഃഷഷ്ടികലാമയീ
മഹാചതുഃ ഷഷ്ടികോടി യോഗിനീ ഗണസേവിതാ
മന്ദവിദ്യാ ചന്ദ്രവിദ്യാ ചന്ദ്രമണ്ഡല മധുഗാ

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

ചാരുരൂപാ ചാരുഹാസാ ചാരുചന്ദ്ര കലാധരാ
ചരാചര ജഗന്നാഥാ ചക്രരാജ നികേതനാ
പാവ്രതീ പദ്മനയനാ പദ്മരാഗ സമപ്രഭാ
പഞ്ച പ്രേതാസനാസീനാ പഞ്ചബ്രഹ്മ സ്വരൂപിണീ
ചിന്തയി പരമാനന്ദാ വിജ്ഞാന ഘനരൂപിണീ
ധ്യാന ധ്യാതൃ ധ്യേയരൂപാ ധന്വാനീയമു വിവജ്ജിരതാ
വിശ്വരൂപാ ജാഗരിണീ സ്വപന്തീ തൈജസാത്മികാ
സൂക്ഷ്മ പ്രാജ്ഞാത്മികാ തുല്യാ സമ്പ്രാ വസഥാ വിവജ്ജിതാ
സൃഷ്ടികരൂപിക ബ്രഹ്മരൂപഭോഗ്നി ഗോവിന്ദരൂപിണീ
സംഹാരിണീ രുദ്രരൂപാ തിരോധാന കരീശ്വരീ
സദാശിവാനുഗ്രഹദാ പഞ്ചകൃത്യ പരായണാ
ഭാനുമണ്ഡല മധ്യസ്ഥാ ദൈരവി ഭഗമാലിനീ
പദ്മാസനാ ഭഗവതീ പദ്മനാഭ സഹോദരീ
ഉന്മേഷ നിമിഷോത്പന്ന വിപന്ന ഭൂവനാവലീ

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

സഹസ്ര ശീശ്രമവദനാ സഹസ്രാക്ഷീ സഹസ്രപാത്
ആബ്രഹ്മ കീട ജനനീ വണദ്രാവശ്രമവിധായിനീ
നിജാജ്ഞാരൂപ നിഗമാ പുണ്യാപുണ്യ ഫലപ്രദാ
ശ്രുതി സീമന്ത സിന്ധുരീ കൃത പാദാഞ്ജു ധൂലികാ
സകലാഗമ സന്ദോഹ ശുക്തി സന്യുട മൌക്തികാ
പുരുഷാത്മേന്ദ്രപ്രദാ പുണ്യ ഭോഗിനീ ഭൂവനേശ്വരീ
അംബികാനാദി നിധനാ ഹരിബ്രഹ്മേന്ദ്ര സേവിതാ
നാരായണീ നാദരൂപാ നാമരൂപ വിവജ്ജിനതാ
ഹ്രീംകാരി ഹ്രീമതീ ഹൃദ്യാ ഹേയോപാദേയ വജ്രി താ
രാജ രാജാചന്ദ്രിതാ രാജ്ഞീ രമ്യാ രാജീവലോചനാ
രഞ്ജനീ രമണീ രസ്യാ രണത്കിങ്കിണി മേഖലാ
രമാ രാകേന്ദ്രവദനാ രതിരൂപാ രതിപ്രിയ
രക്ഷാകരീ രാക്ഷസഹ്ലീ രാമാ രമണലമ്പടാ
കാമ്യാ കാമകലാരൂപാ കദംബ ക്സുമ പ്രിയ

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

കല്യാണീ ജഗതീകന്ദാ കരുണാ രസ സാഗരാ
കലാവതീ കലാലാപാ കാന്താ കാദംബരീപ്രിയ
വരദാ വാമനയനാ വാരണീ മദ വിഹ്വലാ
വിശ്വാധികാ വേദവേദ്യാ വിന്ധ്യാചല നിവാസിനീ
വിധാത്രീ വേദജനനീ വിഷ്ണുമായാ വിലാസിനീ
ക്ഷേത്രസ്വരൂപാ ക്ഷേത്രേശീ ക്ഷേത്രക്ഷേത്രജ്ഞാപാലിനീ
ക്ഷയവൃദ്ധി വിനിമൂഢേക്കാ ക്ഷേത്രപാല സമച്ഛി താ
വിജയാ വിമലാ വന്ദ്യാ വന്ദാരു ജന വത്സലാ
വാഗ്യാദിനീ വാമകേശീ വഹ്നിമണ്ഡല വാസിനീ
ഭക്തിമത് കല്പലതികാ പശുപാശ വിമോചിനീ
സംഹൃതാശേഷ പാഷണ്ഡാ⁵ സദാചാര പ്രവത്രികാ
താപത്രയാഗ്നി സന്തപ്ത സമാഹ്ലാദന ചന്ദ്രികാ

---

⁵ പാഷണ്ഡാ (പാഠഭേദം)

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

തരുണീ താപസാരാധ്യാ തനമധ്യാ തമോപഹാ
ചിതിസ്തൂത്പദ ലക്ഷ്യാത്ഥഗ്രാ ചിദേകരസ രൂപിണീ
സ്വാത്മാനന്ദ ലവീഭൂത ബ്രഹ്മാദ്യാനന്ദ സന്തതിഃ
പരാ പ്രത്യക്ഷചിതീരൂപാ പശ്യന്തീ പരദേവതാ
മധ്യമാ വൈഖരീരൂപാ ഭക്ത മാനസ ഹംസികാ
കാമേശ്വര പ്രാണനാഡീ കൃതജ്ഞാ കാമപൂജിതാ
ശൃംഗാര രസ സംപുണ്ഡ്രാണൈ ജയാ ജാലന്ധര സ്ഥിതാ
ഓദ്ധ്യാണപീഠ നിലയാ ബിന്ദു മണ്ഡലവാസിനീ
രഹോയാഗ ക്രമാരാധ്യാ തപ്രവണതപ്രി താ
സദ്യഃപ്രസാദിനീ വിശ്വ സാക്ഷിണീ സാക്ഷിവജ്രിയതാ
ഷഡംഗദേവതാ യുക്താ ഷാഡ്ഗുണ്യ പരിപൂരിതാ
നിത്യക്ലിന്നാ നിരൂപമാ നിവ്രാ ണസുഖ ദായിനീ
നിത്യാ ഷോഡശികാ രൂപാ ശ്രീകണ്ഠാഭ്രയ ശരീരിണീ
പ്രഭാവതീ പ്രഭാരൂപാ പ്രസിദ്ധാ പരമേശ്വരീ

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

മൂലപ്രകൃതിരവ്യക്താ വ്യക്താവ്യക്ത സ്വരൂപിണീ
വ്യാപിനീ വിവിധാകാരാ വിദ്യാവിദ്യാ സ്വരൂപിണീ
മഹാകാമേശ നയന കുന്ദദാഹ്ലാദ കൌമുദീ
ഭക്ത ഹാദ്യമ തമോഭേദ ഭാനമദ്ഭാന സന്തതിഃ
ശിവദൂതീ ശിവാരാധ്യാ ശിവമൂർത്തിഃ ശിവങ്കരീ
ശിവപ്രിയാ ശിവപരാ ശിഷ്യേഷ്ടാ ശിഷ്യപൂജിതാ
അപ്രമേയാ സ്വപ്രകാശാ മനോവാചാമഗോചരാ
ചിച്ഛത്തിശ്ചേതനാരൂപാ ജഡശക്തിജ്വ്യാത്മികാ
ഗായത്രീ വ്യാഘ്രതിഃ സന്ധ്യാ ദ്വിജവൃന്ദ നിഷേവിതാ
തത്ത്വാസനാ തത്ത്വമയീ പഞ്ചകോശാന്തര സ്ഥിതാ
നിസ്സീമമഹിമാ നിത്യയൌവനാ മദശാലിനീ
മദഘൃണപ്രീത രക്താക്ഷീ മദപാടല ഗണ്ഡഭൂഃ
ചന്ദന ദ്രവദിശ്യാംഗീ ചാന്വേയ ക്സുമ പ്രിയാ
കുശലാ കോമളാകാരാ കുന്ദകല്ലാ കലേശ്വരീ

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

കുലകണ്ഡാലയാ കൌളമാഗ്ധ തത്പര സേവിതാ
കുമാര ഗണനാമാംബാ തുഷ്ടി: പുഷ്ടിമു തിയ്യു തി:
ശാന്തി: സ്വസ്തിമതീ കാന്തിത്രിന്ദിനീ വിപ്ലനാശിനീ
തേജോവതീ ത്രിനയനാ ലോലാക്ഷീ കാമരൂപിണീ
മാലിനീ ഹംസിനീ മാതാ മലയാചലവാസിനീ
സുമുഖീ നലിനീ സുഭൃ: ശോഭനാ സുരനായികാ
കാലകണ്ഠീ കാന്തിമതീ ക്ഷോഭിണീ സുകുരൂപിണീ
വജ്രേശ്വരീ വാമദേവീ വയോവസ്ഥാ വിവജ്രിണതാ
സിദ്ധേശ്വരീ സിദ്ധവിദ്യാ സിദ്ധമാതാ യശസ്വിനീ
വിശുദ്ധിചക്ര നിലയാഘ്രരക്തവണ്ഡ്ര ത്രിലോചനാ
ഖ്യാഗ്ഗാദി പ്രഹരണാ വദനൈക സമന്വിതാ
പായസാനപ്രിയാ ത്വക്ലിമാ പശുലോക ഭയങ്കരീ
അമൃതാദി മഹാശക്തി സംവൃതാ ധാകിനീശ്വരീ
അനാഹതാഞ്ജ നിലയാ ശ്യാമാഭാ വദനദ്വയാ

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

ദംഷ്ട്രോജ്ജ്വലാക്ഷ മാലാദി ധരാ ഭൂധിരസംസ്ഥിതാ
കാലരാത്യാദി ശക്ത്യൗഘ വൃതാ സ്തിഗ്ധൗദനപ്രിയ
മഹാവിരേദ്ര വരദാ രാകിന്യംബാ സ്വരൂപിണീ
മണിപൂരാഞ്ജ നിലയാ വദനത്രയ സംയുതാ
വജ്രാദികായുധോപേതാ ഡാമയദ്രാദിഭിരാവൃതാ
രക്തവണദ്രാപ മാംസനിഷ്ഠാ ഗുഡാന പ്രീത മാനസാ
സമസ്തഭക്ത സുഖദാ ലാകിന്യംബാ സ്വരൂപിണീ
സ്വാധിഷ്ഠാനാംബുജഗതാ ചതുവ്രിക്രമനോഹരാ
ശൂലാദ്യായുധ സമ്പന്നാ പീതവണദ്രാതിഗവ്രിതാ
മേദോനിഷ്ഠാ മധുപ്രീതാ ബന്ധിന്യാദി സമന്വിതാ
ദധ്യന്നാസക്ത ഹൃദയാ കാകിനീ രൂപ ധാരിണീ
മൂലാധാരാജാത്രഘാ പഞ്ച വക്ത്രാസ്ഥിസംസ്ഥിതാ
അങ്കശാദി പ്രഹരണാ വരദാദി നിഷേവിതാ
മുദ്ഗൗദനാസക്ത ചിത്താ സാകിന്യമ്ബാ സ്വരൂപിണീ

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

ആജ്ഞാ ചക്രാഞ്ജ നിലയാ ശുക്ലവണ്ഡാര ഷഡാനനാ
മജ്ജാസംസ്ഥാ ഹംസവതീ മുഖ്യ ശക്തി സമന്വിതാ
ഹരിദ്രാന്നൈക രസികാ ഹാകിനീ രൂപ ധാരിണീ
സഹസ്രദല പദ്മസ്ഥാ സമ്പ്രദവണ്ണോ പ ശോഭിതാ
സമ്പ്രാ യുധരാ ശുക്ല സംസ്ഥിതാ സമ്പ്രതോമുഖീ
സമ്പ്രൗ ദന പ്രീതചിത്താ യാകിന്യാംബാ സ്വരൂപിണീ
സ്വാഹാ സ്വധാമതിമേവധാ ശ്രുതിഃ സ്മൃതിരന്തമാ
പുണ്യകീർത്തിഃര പുണ്യലഭ്യോ പുണ്യശ്രവണ കീർത്തണനാ
പുലോമജാച്ചി താ ബന്ധ മോചനീ ബബ്രുശരാളകാ
വിമശ്രാരുപിണീ വിദ്യാ വിയദാദി ജഗത്പ്രസൂഃ
സമ്പ്രാവ്യാധി പ്രശമനീ സവ്വ്രമ്യത്യ നിവാരിണീ
അഗ്രഗണ്യാചിന്ത്യരൂപാ കലികല്പഷ നാശിനീ
കാത്യായനീ കാലഹന്ത്രി കമലാക്ഷ നിഷേവിതാ
താംബുല പൂരിത മുഖീ ദാഡിമീ കസുമ പ്രഭാ

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

മൃഗാക്ഷീ മോഹിനീ മുഖ്യാ മൃഡാനീ മിത്രരൂപിണീ
നിത്യതൃപ്താ ഭക്തനിധിത്രിതയന്ത്രീ നിഖിലേശ്വരീ
മൈത്ര്യാദി വാസനാലഭ്യാ മഹാപ്രളയ സാക്ഷിണീ
പരാ ശക്തിഃ പരാ നിഷ്ഠാ പ്രജ്ഞാനഘന രൂപിണീ
മാധ്വീപാനാലസാ മത്താ മാതൃകാ വണിറ്റരൂപിണീ
മഹാകൈലാസനിലയാ മൃണാല മൃദു ദോല്ലാ
മഹനീയാ ദയാമൂന്ത്രിഃ ശൃണഹാസാമ്രാജ്യ ശാലിനീ
ആത്മവിദ്യാ മഹാവിദ്യാ ശ്രീവിദ്യാ കാമസേവിതാ
ശ്രീ ഷോഡശാക്ഷരീ വിദ്യാ ത്രികൂടാ കാമകോടികാ
കടാക്ഷ കിങ്കരീ ഭൂത കമലാ കോടി സേവിതാ
ശിരഃസ്ഥിതാ ചന്ദ്രനിഭാ ഫാലസ്തേമന്ദ്രധനുഃപ്രഭാ
ഹൃദയസ്ഥാ രവിപ്രഖ്യാ ത്രികോണാന്തര ദീപികാ
ദാക്ഷായണീ ദൈത്യഹന്ത്രീ ദക്ഷയജ്ഞ വിനാശിനീ
ദരാന്ദോലിത ദീപ്ലാ ക്ഷീ ദരഹാസോജ്ജ്വലന്മുഖിഖി

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

ഗുരുമൂർത്തി ഗുരണനിധിഗ്രോഭമാതാ ഗുഹജന്മഭൂഃ
ദേവേശി ദണ്ഡനീതിസ്ഥാ ദഹരാകാശ രൂപിണീ
പ്രതിപന്മുഖ്യ രാകാന്ത തിഥി മണ്ഡല പൂജിതാ
കലാത്മികാ കലാനാഥാ കാവ്യാലാപ വിനോദിനീ⁶
സചാമര രമാ വാണീ സവ്യ ദക്ഷിണ സേവിതാ
ആദിശക്തിരമേയാffത്മാ പരമാ പാവനാകൃതിഃ
അനേകകോടി ബ്രഹ്മാണ്ഡ ജനനീ ദിവ്യവിഗ്രഹാ
ക്ലീംകാരി കേവലാ ഗുഹ്യാ കൈവല്യ പദദായിനീ
ത്രിപുരാ ത്രിജഗദ്വന്ദ്യാ ത്രിമൂർത്തിദസ്ത്രിദശേശ്വരി
ത്ര്യക്ഷരീ ദിവ്യഗന്ധാധ്യാ സിന്ദൂര തിലകാഞ്ചിതാ
ഉമാ ശൈലേന്ദ്രതനയാ ഗൌരീ ഗന്ധവ്ര സേവിതാ
വിശ്വഗന്ദ്രാഃ സ്വണ്വഗന്ദ്രാഃഽവരദാ വാഗധീശ്വരി

---

⁶ വിമോദിനീ (പാഠഭേദം)

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

ധ്യാനഗമ്യോപരിച്ഛേദ്യാ ജ്ഞാനദാ ജ്ഞാനവിഗ്രഹാ
സമ്പ്രമവേദാന്ത സംവേദ്യാ സത്യാനന്ദ സ്വരൂപിണീ
ലോപാമുദ്രാചിതാ ലീലാക്ലപ്ത ബ്രഹ്മാണ്ഡ മണ്ഡലാ
അദൃശ്യാ ദൃശ്യരഹിതാ വിജ്ഞാതൃ വേദ്യവജ്രീതാ
യോഗിനീ യോഗദാ യോഗ്യാ യോഗാനന്ദാ യുഗന്ധരാ
ഇച്ഛാശക്തി ജ്ഞാനശക്തി ക്രിയാശക്തി സ്വരൂപിണീ
സമ്പ്രാധാരാ സുപ്രതിഷ്ഠാ സദസദ്രൂപ ധാരിണീ
അഷ്ടമൂർത്തി രജാജേതൃ⁷ ലോകയാത്രാ വിധായിനീ
ഏകാകിനീ ഭ്രമരൂപാ നിദ്രേപതാ ദൈവതവജ്രീതാ
അന്നദാ വസുദാ വൃദ്ധാ ബ്രഹ്മാത്മൈക്യ സ്വരൂപിണീ
ബൃഹതീ ബ്രാഹ്മണീ ബ്രാഹ്മീ ബ്രഹ്മാനന്ദാ ബലിപ്രിയ
ഭാഷാരൂപാ ബൃഹത്തേനാ ഭാവാഭാവ വിവജ്ജിലതാ

---

⁷ അജാജേതൃ (പാഠഭേദം)

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

സുഖാരാധ്യാ ശുഭകരീ ശോഭനാ സുലഭാഗതിഃ
രാജരാജേശ്വരീ രാജ്യദായിനീ രാജ്യവല്ലഭാ
രാജതൃപാ രാജപീഠ നിവേശിത നിജാശ്രിതാ
രാജ്യലക്ഷ്മീഃ കോശനാഥാ ചതുരംഗ ബലേശ്വരീ
സാമ്രാജ്യ ദായിനീ സത്യസന്ധാ സാഗരമേഖലാ
ദീക്ഷിതാ ദൈത്യശമനീ സവ്രഹലോക വശങ്കരീ
സവ്രാഠമസ്രദാത്രീ സാവിത്രീ സച്ചിദാനന്ദ രൂപിണീ
ദേശ കാലാപരിച്ഛിന്നാ സവ്രഗാ സവ്രതമോഹിനീ
സരസ്വതീ ശാസ്ത്രമയീ ഗുഹാംബാ ഗുഹ്യരൂപിണീ
സവ്രോ പാധിവിനിമൃക്താ സദാശിവ പതിവ്രതാ
സവ്രദായേശ്വരീ സാധ്വീ ഗുരുമണ്ഡല രൂപിണീ
കലോത്തീണ്ഡ്രാഃ ഭഗാരാധ്യാ മായാ മധുമതീ മഹീ
ഗണാംബാ ഗുഹ്യകാരാധ്യാ കോമളാംഗീ ഗുരുപ്രിയ
സ്വതന്ത്രാ സവ്രതന്ത്രേശീ ദക്ഷിണാമുത്തീ രൂപിണീ

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

സനകാദി സമാരാധ്യാ ശിവജ്ഞാന പ്രദായിനി
ചിത്കലാഘ്നനന്ദ കലികാ പ്രേമരൂപാ പ്രിയങ്കരീ
നാമപാരായണ പ്രീതാ നന്ദിവിദ്യാ നഭേശ്വരീ
മിഥ്യാ ജഗദധിഷ്ഠാനാ മുക്തിദാ മുക്തിരൂപിണീ
ലാസ്യപ്രിയാ ലയകരീ ലജ്ജാ രംഭാദിവന്ദിതാ
ഭവദാവ സുധാവൃഷ്ടിഃ പാപാരണ്യ ദ്വാനലാ
ദൗദ്രാസഗ്യ രൂപവാരൂപാ ജരാധാന്ത രവിപ്രഭാ
ഭാഗ്യാണ്ണി ചന്ദ്രികാ ഭക്ത ചിത്തകേകി ഘനാഘനാ
രോഗപവ്രത ദംഭോളിമൃച്ഛത്യദാരു ക്കാരികാ
മഹേശ്വരീ മഹാകാലീ മഹാഗ്രാസാ മഹാശനാ
അപണ്ഡാര ചണ്ഡികാ ചണ്ഡമുണ്ഡാസൂര നിഷ്കുദിനീ
ക്ഷരാക്ഷരാത്മികാ സർവ്വ്വ്വോകേശീ വിശ്വധാരിണീ
ത്രിവഗ്രദാത്രീ സുഭഗാ ത്ര്യംബകാ ത്രിഗുണാത്മികാ
സ്വഗ്രാപ വസ്ത്രദാ ശുദ്ധാ ജപാപുഷ്പ നിഭക്തൃതിഃ

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

ഓജോവതീ ദൃതിധരാ യജ്ഞരൂപാ പ്രിയവ്രതാ
ദുരാരാധ്യാ ദുരായശ്രോഃ പാടലീ കസുമപ്രിയാ
മഹതീ മേഘനിലയാ മന്ദാര കസുമ പ്രിയാ
വീരാരാധ്യാ വിരാഡ്രൂപാ വിരജാ വിശ്വതോമുഖീ
പ്രത്യഗ്രൂപാ പരാകാശാ പ്രാണദാ പ്രാണരൂപിണീ
മാത്രാ ണ്ട⁸ ദൈരവാരാധ്യാ മന്ത്രിണീന്ത്യസ്ത രാജ്യധൂഃ
ത്രിപുരേശീ ജയത്തേനാ നിസ്തൈഗുണ്യാ പരാപരാ
സത്യ ജ്ഞാനാനന്ദ രൂപാ സാമരസ്യ പരായണാ
കപദ്വി നീ കലാമാലാ കാമധുക് കാമരൂപിണീ
കലാനിധിഃ കാവ്യകലാ രസജ്ഞാ രസശേഖരിഃ
പുഷ്പാ പുരാതനാ പൂജ്യാ പുഷ്കരാ പുഷ്കരേക്ഷണാ
പരംജ്യോതിഃ പരംധാമ പരമാണ്ഃ പരാത്പരാ

---

⁸ മാത്രപണ്ഡ(പാഠഭേദം)

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

പാശഹസ്താ പാശഹന്ത്രീ പരമന്ത്ര വിഭേദിനീ
മൂത്താ fമൂത്താ fനിത്യതൃപ്താ മുനിമാനസ ഹംസികാ
സത്യവ്രതാ സത്യരൂപാ സവ്രാന്തയദ്രാമിനീ സതീ
ബ്രഹ്മാണീ ബ്രഹ്മജനനീ ബഹുരൂപാ ബുധാചിത്രതാ
പ്രസവിത്രീ പ്രചണ്ഡാ fജ്ഞാ പ്രതിഷ്ഠാ പ്രകടാകൃതിഃ
പ്രാണേശ്വരീ പ്രാണദാത്രീ പഞ്ചാശത്പീഠ രൂപിണീ
വിശുങ്ഖലാ വിവിക്തസ്ഥാ വീരമാതാ വിയത്പ്രസൂഃ
മുക്താ മുക്തിനിലയാ മൂലവിഗ്രഹ രൂപിണീ
ഭാവജ്ഞാ ഭവരോഗഹ്ലീ ഭവചക്ര പ്രവത്രിനീ
ഛന്ദഃസാരാ ശാസ്ത്രസാരാ മന്ത്രസാരാ തലോദരീ
ഉദാരകീത്രീർ ഉദ്രാമവൈഭവാ വണ്മ രൂപിണീ
ജന്മമൃത്യു ജരാതപ്ത ജനവിശ്രാന്തി ദായിനീ
സവ്രോപനിഷദ്ദുഃഖേഷ്ടാ ശാന്ത്യതീത കലാത്മികാ
ഗംഭീരാ ഗഗനാന്തസ്ഥാ ഗവ്രിതതാ ഗാനലോലുപാ

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

കല്പനാ രഹിതാ കാഷ്ഠാകാന്താ കാന്താബ്രിവിഗ്രഹാ
കായകാരണ നിമൃന്നക്താ കാമകേലി തരംഗിതാ
കനക്കനകതാടകാ ലീലാ വിഗ്രഹ ധാരിണീ
അജാ ക്ഷയവിനിമൃ ക്താ മുഗ്ധാ ക്ഷിപ്ര പ്രസാദിനീ
അന്തമൂവഖ സമാരാധ്യാ ബഹിമൂകഖ സുദലഭാ
ത്രയീ ത്രിവഗ്ഗു നിലയാ ത്രിസ്ഥാ ത്രിപുരമാലിനീ
നിരാമയാ നിരാലംബാ സ്വാത്മാരാമാ സുധാസ്രുതിഃ⁹
സംസാരപങ്ക നിമൃഗൺ¹⁰ സമുദ്ധരണ പണ്ഡിതാ
യജ്ഞപ്രിയാ യജ്ഞകത്രീ യജമാന സ്വരൂപിണീ
ധത്ര്യാരാ ധനാധ്യക്ഷാ ധനധാന്യ വിവധ്രിനീ
വിപ്രപ്രിയാ വിപ്രരൂപാ വിശ്വഭ്രമണ കാരിണീ

---

⁹ സുധാസ്രുതിഃ (പാഠഭേദം)

¹⁰ നില്ഗ്ര (പാഠഭേദം)

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

വിശ്വഗ്രാസാ വിദ്രമാഭാ വൈഷ്ണവീ വിഷ്ണുരൂപിണീ
അയോനിയേദ്രാസനിനിലയാ കൂടസ്ഥാ കലരൂപിണീ
വീരഗോഷ്ഠീപ്രിയാ വീരാ നൈഷ്ഠമൃഗാമ നാദരൂപിണീ
വിജ്ഞാനകലനാ കല്യാ വിദഗ്ധാ ബൈന്ദവാസനാ
തത്ത്വാധികാ തത്ത്വമയീ തത്ത്വമത്ഥ സ്വരൂപിണീ
സാമഗാനപ്രിയാ സൌമ്യ¹¹ സദാശിവ കുടുംബിനീ
സവ്യാപസവ്യ മാഗ്ര സ്ഥാ സപ്രാപദ്വിനിവാരിണീ
സ്വസ്ഥാ സ്വഭാവമധുരാ ധീരാ ധീരസമച്ചി താ
ചൈതന്യാശ്രേയ സമാരാധ്യാ ചൈതന്യ കസുമപ്രിയാ
സദോദിതാ സദാതുഷ്ഠാ തരുണാദിത്യ പാടലാ
ദക്ഷിണാ ദക്ഷിണാരാധ്യാ ദരസ്മേര മുഖാംബുജാ
കൌളിനീ കേവലാ/ നശ്രേയ കൈവല്യ പദഭായിനീ

---

¹¹ സോമ്യ (പാഠഭേദം)

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

സ്തോത്രപ്രിയ സ്മൃതിമതീ ശ്രുതി സംസ്കൃത വൈഭവാ
മനസിനീ മാനവതീ മഹേശീ മംഗലാകൃതിഃ
വിശ്വമാതാ ജഗദ്ധാത്രീ വിശാലാക്ഷീ വിരാഗിണീ
പ്രഗൽഭാ പരമോദാരാ പരാമോദാ മനോമയീ
വ്യോമകേശീ വിമാനസ്ഥാ വജ്രിണീ വാമകേശ്വരീ
പഞ്ചയജ്ഞപ്രിയ പഞ്ചപ്രേത മഞ്ചാധിശായിനീ
പഞ്ചമീ പഞ്ചഭൂതേശീ പഞ്ച സംഖ്യോപചാരിണീ
ശാശ്വതീ ശാശ്വതൈശ്വയാ ശമരദാ ശംഭുമോഹിനീ
ധരാ ധരസുതാ ധന്യാ ധത്രിഖണീ ധമ്മപ്രവദ്വി നീ
ലോകാതീതാ ഗുണാതീതാ സവ്രാമതീതാ ശമാത്മികാ
ബന്ധുകകസുമപ്രഖ്യാ ബാലാ ലീലാവിനോദിനീ
സുമംഗലീ സുഖകരീ സുവേഷാഡ്യാ സുവാസിനീ
സുവാസിന്യച്ഛ ന പ്രീതാഽഽശോഭനാ ശുദ്ധമാനസാ
ബിന്ദുതപ്താ ന സത്തുഷ്ടാ പൂവ്രാജാ ത്രിപുരാംബികാ

ശ്രീ ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്രം

ദശമുദ്രാ സമാരാധ്യാ ത്രിപുരാശ്രീ വശങ്കരി
ജ്ഞാനമുദ്രാ ജ്ഞാനഗമ്യാ ജ്ഞാനജേതയസ്വരൂപിണീ
യോനിമുദ്രാ ത്രിവണ്ഡേശീ ത്രിമുണാംബാ ത്രികോണഗാ
അനൗലാഭദ്ഭുത ചാരിത്രാ വാഞ്ചിതാത്മ്യ പ്രദായിനീ
അഭയാസാതിശയജ്ഞാതാ ഷഡധ്യാതീത രൂപിണീ
അവ്യാജ കരണാമൃത്തീ രജ്ഞാന ധ്യാത ദീപികാ
ആബാല ഗോപ വിദിതാ സമ്പ്രാദിനല്ലംഘ്യ ശാസനാ
ശ്രീചക്രരാജ നിലയാ ശ്രീമത് ത്രിപുരസുന്ദരീ
ശ്രീശിവാ ശിവശക്തൈക്യ രൂപിണീ ലളിതാംബികാ
ഏവം ശ്രീലളിതാ ദേവ്യാ നാമ്നാമ്നാ സാഹസ്രകം ജഗ്തഃ

ഇതി ശ്രീ ബ്രഹ്മാണ്ഡ പുരാണേ ഉത്തരഖണ്ഡേ
ശ്രീ ഹയഗ്രീവാഗസ്ത്യസംവാദേ
ശ്രീലളിതാ സഹസ്രനാമസ്തോത്ര കഥനം സമ്പൂർണ്ണത